

Ufunuo wa Yesu Kristo - Namba Tatu

Kufunua Misingi ya Kinabii: Uchunguzi wa Ufunuo na Njia ya Kweli

Jeff Pippenger

2023-08-21

Hivyo, katika kuchunguza eneo na kuchimba ili kupata vito vya thamani vya ukweli, hazina zilizofichwa hugunduliwa. Bila kutarajia tunapata madini ya thamani yanayopaswa kukusanywa na kuthaminiwa. Na utafutaji huo uendelee. Hadi sasa sehemu kubwa ya hazina iliyopatikana imekuwa karibu na uso wa ardhi, na ilipatikana kwa urahisi. Utafutaji unapofanywa ipasavyo, jitihada zote hufanywa kudumisha ufahamu na moyo safi. Akili inapowekwa wazi na inapoendelea kuchunguza eneo la ufunuo, tutapata akiba tele za ukweli.

Kweli za kale zitafunuliwa katika mionekano mipya, na kweli zitaonekana ambazo zimepuuzwa katika utafutaji. Kweli kuu zimezikwa chini ya ujanja wa hoja za upotovu, lakini zitapatikana na mtafutaji mwenye bidii. Anapopata na kufungua nyumba ya hazina ya vito vya thamani vya ukweli, si wizi; kwa maana wote wanaothamini vito hivi wanaweza kuvimiliki, na ndipo nao pia watakuwa na nyumba ya hazina ya kufungulia wengine. Yeye anayetoa hajinyimi hazina; kwa kuwa anapoichunguza ili aweze kuiwasilisha kwa namna itakayowavutia wengine, hupata hazina mpya. . . .

Wale wanaosimama mbele ya watu kama walimu wa ukweli wanapaswa kukabiliana na mada kuu. Hawapaswi kupoteza muda wa thamani kwa kuzungumzia mambo madogo yasiyo na umuhimu. Wachunguze Neno, na wahubiri Neno. Neno liwe mikononi mwao kama upanga wenye makali kuwili. Lishuhudie kweli za zamani na lionyeshe yatakayokuwa katika wakati ujao.

"Mwanga ulioongezeka utaangazia kweli zote kuu za unabii, nazo zitaonekana kwa upya na uangavu, kwa sababu miale angavu ya Jua la Haki itaangaza yote." Manuscript Releases, juzuu ya 1, 37-40.

Ninaamini kwamba sasa nimeweka uwakilishi wa kinabii wa kutosha kupitia makala zilizotangulia ili tuwe na msingi mzuri wa marejeo tunapoanza kupitia kitabu cha Ufunuo. Ikiwa unasoma makala haya mtandaoni, natumaini unaelewa kwamba yamepangwa kwa mpangilio wa tarehe. Ninafahamu kwamba wapo wanaofuatilia makala haya ambao wanafahamu mengi ya ninayoshiriki, na nawaomba radhi kwa marudio yote. Nimekuwa nikijaribu kutoa uthibitisho wa kutosha wa kibiblia kwa kweli tunazoshughulikia, ili mtu aliye mpya kwa kanuni zinazotumiwa na Future for America aelewe na aendelee kushiriki, ingawa huenda akakosa baadhi ya ufahamu wa dhana hizi ambao wengi wetu tayari tunao.

Kuna baadhi ya kweli zenye nguvu sana ambazo, hadi hivi karibuni, sikuwa nimezitambua, na ambazo zimefunuliwa katika Kitabu cha Ufunuo. Ningeweza tu kuweka hizo kweli hadharani bila kwanza kujaribu kujenga msingi wa uungwaji mkono wa kinabii kabla sijazishiriki, lakini kweli hizo ni mpya sana na za uzito mkubwa kiasi kwamba sikuwa tayari kuzigawana bila kuwa na msingi fulani wa kuziweka juu yake; nami ninaamini kwamba kweli hizo zinawakilishwa kama

kufunguliwa kwa Ufunuo kunakotokea kabla tu muda wa rehema kufungwa.

Akaniambia, Usifunge maneno ya unabii wa kitabu hiki; kwa maana wakati umekaribia. Mwenye kudhulumu na azidi kudhulumu; mwenye uchafu na azidi kuwa mchafu; mwenye haki na azidi kufanya haki; mtakatifu na azidi kutakaswa. Ufunuo 22:10, 11.

Yesu aliweka kanuni kuhusu kufundisha ukweli, ambayo ninaamini inatumika hapa. Kanuni hiyo imewekwa ndani ya utambuzi wa kazi ya Roho Mtakatifu.

Naye atakapokuja, ataukemea ulimwengu kuhusu dhambi, na kuhusu haki, na kuhusu hukumu: Kuhusu dhambi, kwa sababu hawaniamini; Kuhusu haki, kwa sababu mimi naenda kwa Baba yangu, nanyi hamtaniona tena; Kuhusu hukumu, kwa sababu mkuu wa ulimwengu huu amehukumiwa. Bado nina mambo mengi ya kuwaambia, lakini hamwezi kuyastahimili sasa. Lakini atakapokuja yeye, Roho wa kweli, atawaongoza katika kweli yote; kwa maana hatasema kwa nafsi yake; bali lolote atakalosikia, hilo ndilo atakalolisema; naye atawaonyesha mambo yajayo. Yeye atanitukuza; kwa maana atapokea yaliyo yangu, naye atayaonyesha kwenu. Yohana 16:8-16.

Kristo aliposema, “Bado ninayo mambo mengi ya kuwaambia, lakini sasa hamwezi kuyastahimili,” hilo linathibitisha msimamo wangu kwamba sasa kuna mengi ya kushiriki, lakini kwanza panapaswa kuwe na msingi wa kimantiki wa kujengea kweli hizo. Hivyo basi, mistari iliyotangulia inatambulisha ujumbe wa malaika watatu kama unavyowakilishwa na Roho Mtakatifu akiukemea ulimwengu kuhusu dhambi, na kuhusu haki, na kuhusu hukumu. Jumbe hizo tatu ndizo onyo la mwisho, hivyo kifungu hiki kinachoinisha kazi ya Roho Mtakatifu ni ushuhuda muhimu, kwa kuwa kinasisitiza kwamba ujumbe huo unaeleweka hatua kwa hatua, na unaeleweka tu na wale walio na mafuta ya Roho Mtakatifu. Yohana, katika kitabu cha Ufunuo, anaonyesha kweli hiyo hiyo anapobainisha kwamba yeye ni Mwadventista wa Sabato anayemwabudu Mungu siku ya Sabato mwishoni mwa dunia.

Nilikuwa katika Roho siku ya Bwana, nikasikia nyuma yangu sauti kuu, kama ya tarumbeta. Ufunuo 1:10.

Waadventista Wasabato mwishoni mwa dunia ambao wataelewa ujumbe uliovuliwa muhuri katika kitabu cha Ufunuo watafanya hivyo kwa sababu wako “katika Roho.” Katika muktadha wa mfano ambao tumeambiwa “unaonyesha uzoefu wa watu wa Waadventista,” Yohana ni mwanawali mwerevu, kwa kuwa ana mafuta ya Roho. Anawakilisha wanawali werevu mwishoni mwa dunia, ambao wanasikia sauti kuu “nyuma” yao. “Sauti kutoka nyuma” yake ni Alfa na Omega kama inavyotambuliwa katika mstari ufuatao, na sauti hiyo inamwambia arudi katika njia za kale na kutembea humo.

Hivi asema Bwana: Simameni njiani, tazameni, ulizeni habari za mapito ya kale, palipo njia iliyo njema, tembeeni humo; nanyi mtapata raha kwa roho zenu. Lakini walisema, Hatutatembea humo. Yeria 6:16.

"Pumziko" ambalo Yeria analorejelea ni kumiminwa kwa Roho Mtakatifu wakati wa mvua ya mwisho. Katika mstari unaofuata Yeria anatoa mfano wa pili wa wanawali wapumbavu

wanaokataa kurudi kwenye misingi ya Uadventista (njia za kale) na kuzitembea.

Nami niliweka walenzi juu yenu, nikisema, Sikilizeni sauti ya baragumu. Lakini wakasema, Hatusikilizi. Yeremia 6:17.

Yohana anaposikia sauti iliyo nyuma yake inayomwelekeza kwenye njia za kale au misingi ya Uadventista, sauti anayosikia ni kama tarumbeta. Sauti hiyo hupitishwa kupitia “walenzi” ambao Mungu aliwasimamisha juu ya Uadventista. Baba Miller alikuwa mlinzi aliyepiga tarumbeta ya onyo mwanzoni mwa Uadventista wakati wa kutangazwa kwa ujumbe wa malaika wa kwanza uliotangaza kufunguliwa kwa hukumu. Lakini Yohana hasa anawakilisha wale wanaotangaza ujumbe wa malaika wa tatu unaotangaza kufungwa kwa hukumu. Anawakilisha wale wanaorudi kwenye misingi ambayo Mungu aliweka kupitia kazi ya Miller.

Tumeonyesha mara kwa mara katika miaka mingi, (na hili linaweza kupatikana katika Mbao za Habakuki), kwamba ujumbe wa malaika wa kwanza "mcheni Mungu" ni kuwaonyesha hatia ya dhambi, na kwamba ujumbe wa malaika wa pili ndiko haki inadhihirishwa, na wa tatu hutambulisha hukumu. Haya ndiyo hatua tatu za malaika hao watatu na pia hatua tatu za kazi ya Roho Mtakatifu. Hatua hizo tatu pia zinawakilishwa na herufi tatu za Kiebrania zinazounda neno la Kiebrania linalotafsiriwa kuwa "kweli." Katika kifungu cha Yohana kumi na sita, Yesu anazungumza kuhusu kazi ya Roho Mtakatifu ya kuwaongoza watu wa Mungu katika "kweli yote," huku pia akiwaonyesha "mambo yatakayokuja." Hata hivyo Yesu anasema kwamba ana "mambo mengi ya kuwaambia, lakini hamwezi kuyastahimili sasa."

Natumai umeelewa baadhi ya umuhimu wa neno la Kiebrania linalotafsiriwa kama "ukweli." Kwa maana tumeanza tu kuitumia ishara hiyo katika somo letu. Katika mistari mitatu ya kwanza ya Ufunuo sura ya kwanza mchakato wa mawasiliano kati ya Mungu na mwanadamu unabainishwa. Unabainishwa hata kabla ya Ufunuo kubainisha asili ya Utatu wa Mungu. Jambo hilo linapata ushuhuda wa pili katika mistari ya mwisho ya Ufunuo, na kwa kufanya hivyo, kwa kutumia kanuni ya "mistari juu ya mistari," huleta mwanga zaidi.

Kisha tunapongeza Mwanzo 1:1-2:3, tunapata shahidi wa tatu na mistari mwingine wa kinabii wa kuuweka juu ya mistari miwili ya awali mwanzoni na mwishoni mwa Ufunuo.

Kisha tunaongeza ahadi ya mwisho katika Agano la Kale inayomtambulisha Eliya ajaye, na tuna mistari minne ya kinabii.

Kisha tunaongeza sura ya kwanza ya Agano Jipya na tunakuwa na mistari mitano ya kuunganisha ujumbe wa kilele unaopatikana katika Biblia tunapotumia kanuni ya Alfa na Omega kwa mistari yote. Ikiwa tutakamilisha mistari mitano tuliyoitambua tayari, kwa kuitumia kanuni hiyo kwa ujumla juu ya mistari hiyo, basi tunapaswa kutarajia kuona kwamba kile kinachopatikana mwishoni mwa Mathayo na mwishoni mwa Yohana kinashuhudia habari ile ile inayoshuhudiwa na mistari yote mitano ya kinabii ya ‘ya kwanza na ya mwisho’ tunayoizingatia.

Ujumbe unaofunuliwa umewekwa katika kitabu cha Ufunuo, hivyo ndicho rejea kuu kwa mistari mingine, kwa kuafikiana na Dada White anavyotuarifu kwamba “vitabu vyote vya Biblia hukutana na kuhitimishwa katika Ufunuo.” Ujumbe wa aya tatu za kwanza za kitabu cha Ufunuo

unatumbulisha mchakato ambao Mungu hutumia kuipitisha Neno lake kwa Yohana ili aliandike na kulituma kwa makanisa. Kitabu cha kwanza cha Agano Jipya, kama ilivyokwisha kuelezwa, kinaonyesha nasaba ya Yesu Kristo na huanza kwa hoja yenye maelezo muhimu sana.

Kitabu cha ukoo wa Yesu Kristo, mwana wa Daudi, mwana wa Ibrahimu. Mathayo 1:1.

Yesu alimaliza mawasiliano yake ya moja kwa moja na Wayahudi waliokuwa wakibishana kwa kuwanyamazisha kwa mada ya “mwana wa Daudi,” mada ambayo wangeweza kuielewa tu ikiwa wangeelewa kanuni ya kibiblia ya mwanzo na mwisho. Hawakuelewa, na Waadventista wengi hawakuelewa. Yeyote anayetaka kubishana dhidi ya kanuni ya historia kujirudia anaonyesha kwamba haelewi kuwa Israeli ya kale ni kielelezo cha Israeli ya kisasa, na kutokutaka kwake kuiamini kanuni hiyo ni sawasawa kabisa na kutokutaka kuelewa kanuni hiyo hiyo kulikokuwapo mwishoni mwa Israeli ya kale. Yesu aliionyesha kanuni hiyo katika kitendawili chake cha mwisho kwa Wayahudi kwa kuwaelekeza kwenye kitendawili cha jinsi Bwana wa Daudi angeweza pia kuwa mwana wa Daudi?

Yohana sura ya kwanza inaonyesha kwamba hapo mwanzo Neno lilikuwa pamoja na Mungu, na Neno ni Mungu, na Neno ndilo lililoumba vitu vyote. Hili bila shaka linaendana na mistari mingine tunayorejea. Na tukizingatia maneno ya mwisho katika Injili ya Yohana, tunaona Petro, baada ya kumsikia Yesu akieleza jinsi atakavyokufa, akimuuliza Yesu nini kitakachompata mtume Yohana.

Petro alipomwona, akamwambia Yesu, Bwana, na huyu atafanya nini? Yesu akamwambia, Nikitaka akae hata nitakapokuja, hiyo yakuhusu nini? Wewe nifuate. Basi neno hili likaenea miongoni mwa ndugu, kwamba yule mwanafunzi asingekufa; walakini Yesu hakumwambia, “Hata kufa”; bali, “Nikitaka akae hata nitakapokuja, hiyo yakuhusu nini?” Huyu ndiye yule mwanafunzi anayeshuhudia mambo haya, tena aliyeandika mambo haya; nasi tunajua ya kuwa ushuhuda wake ni wa kweli. Na kuna mambo mengine mengi aliyoyafanya Yesu; ambayo, kama yote yakiandikwa moja moja, nadhani hata ulimwengu wenyewe usingetoshwa kuviweka vitabu ambavyo vingemandikwa. Amina. Yohana 21:21-25.

Petro alitaka kujua jinsi Yohana angekufa, au hata kama Yohana angekufa. Jibu hilo limerudiwa mara mbili katika kifungu hicho: kwanza Yesu alilisema, kisha Yohana akalirudia, "Nikitaka yeye [Yohana] akae mpaka nje, hiyo inakuhusu nini?" Yohana aliishi hadi kurudi kwa Yesu mara ya pili.

Unaweza tu kuiona au kuisikia 'kweli' hiyo ikiwa unaamini katika kurudiwa kwa historia, na pia kwamba historia itakayorudiwa hutokea mwishoni mwa dunia. Mwisho wa dunia ndiko alikokuwa Yohana alipoandika kitabu cha Ufunuo. Kitabu cha mwisho katika injili ya Yohana kinapatana na vipengele vingine vya mwanzo na mwisho kwa kuwa kinamweka Yohana katika historia ya matukio yanayoongoza hadi Kurudi kwa Mara ya Pili, ambapo yeye, akiwakilisha wale wanaotangaza ujumbe wa onyo la mwisho, huituma ujumbe huo kwa makanisa.

Katika siku za Wakristo wa mwanzo, Kristo alikuja mara ya pili. Ujio wake wa kwanza ulikuwa katika Bethlehemi, alipokuja kama mtoto mchanga. Ujio wake wa pili ulikuwa katika Kisiwa cha Patmos, alipojidhihirisha katika utukufu kwa Yohana, aliyepokea Ufunuo, ambaye 'akaanguka miguuni Pake kama mfu' alipomwona. Lakini Kristo alimtia nguvu ili aweze

kustahimili ono hilo, kisha akampa ujumbe wa kuziandikia makanisa ya Asia, ambayo majina yao yanaelezea sifa za kila kanisa.

Nuru ambayo Kristo alimfunulia mtumishi wake nabii ni kwa ajili yetu. Katika ufunuo wake yametolewa ujumbe wa malaika watatu, na maelezo ya malaika ambaye alipaswa kushuka kutoka mbinguni kwa nguvu kuu, akiangaza dunia kwa utukufu wake. Ndani yake kuna maonyo dhidi ya uovu ambao ungekuwapo katika siku za mwisho, na dhidi ya alama ya mnyama. Hatupaswi tu kusoma na kuelewa ujumbe huu, bali pia kuutangaza kwa ulimwengu kwa sauti isiyo na shaka. Kwa kuwasilisha mambo haya yaliyofunuliwa kwa Yohana, tutaweza kuwaamsha watu. Manuscript Releases, juzuu ya 19, ukurasa wa 41.

Mwisho wa Injili ya Yohana unatambulisha mchakato wa mawasiliano kama ilivyo katika mistari mitatu ya kwanza ya Ufunuo, kwa kumweka Yohana kinabii katika historia ya Marejeo ya Pili. Hivyo, ikitumia "Marejeo ya Pili" ya kwanza ya Yesu (Patmo) kuonyesha "Marejeo ya Pili" yake ya mwisho. Hili linaungana kikamilifu na mistari mingine tunayoichunguza, kwa kuwa linamwakilisha Yohana mwishoni mwa dunia, akiwa Patmo ambako anapokea Ufunuo wa Yesu Kristo. Je, vipi kuhusu mwisho wa kitabu cha Mathayo?

Ndipo wale wanafunzi kumi na mmoja wakaenda Galilaya, kwenye mlima aliokuwa amewaagiza Yesu. Walipomwona, wakamsujudia; lakini wengine wakasita. Yesu akakaribia akawaambia, Mamlaka yote nimepewa mbinguni na duniani. Basi enendeni mkawafanye mataifa yote kuwa wanafunzi, mkiwabatiza kwa jina la Baba, na la Mwana, na la Roho Mtakatifu; mkiwafundisha wayashike yote niliyowaamuru ninyi; na tazameni, mimi niko pamoja nanyi siku zote, hata ukamilifu wa dahari. Amina. Mathayo 28:16-20.

Katika kifungu hicho mamlaka yote yamepewa Yesu, na bila shaka hii ni nguvu yake ya uumbaji. Kisha anatoa amri ya kubatiza kwa jina la Baba, la Mwana, na pia la Roho Mtakatifu aliyekuwa akitanda juu ya maji katika Mwanzo sura ya kwanza, na roho saba zilizoko mbele ya kiti cha enzi cha Mungu. Kifungu hiki kinabainisha kwamba Wakristo wanapaswa kutambua nafsi tatu za watatu wa mbinguni kama dhati tatu tofauti. Mwisho wa Mathayo unaongeza katika maandishi kama vile wale sita wengine wanavyofanya.

Kristo ameufanya ubatizo kuwa ishara ya kuingia katika ufalme wake wa kiroho. Ameweka hili kama sharti la lazima ambalo wote wanaotaka kutambuliwa kuwa wako chini ya mamlaka ya Baba, Mwana, na Roho Mtakatifu wanapaswa kulitimiza. Kabla ya mtu kupata makao kanisani, kabla ya kuvuka kizingiti cha ufalme wa kiroho wa Mungu, anapaswa kupokea chapa ya jina la Mungu, 'Bwana ni haki yetu.' Yeremia 23:6.

Ubatizo ni kitendo cha kuikana ulimwengu kwa dhati sana. Wale wanaobatizwa kwa jina la Utatu—Baba, Mwana, na Roho Mtakatifu, katika mwanzo kabisa wa maisha yao ya Kikristo, hutangaza hadharani kwamba wameshaacha kumtumikia Shetani, na wamekuwa washiriki wa familia ya kifalme, watoto wa Mfalme wa mbinguni. Wametii amri, 'Tokeni kati yao, mkajitenge, ... wala msiiguse kitu kichafu.' Na kwao inatimia ahadi, 'Nitawapokea, nami nitakuwa Baba yenu, nanyi mtakuwa wana na binti zangu,' asema Bwana Mwenyezi. 2 Wakorintho 6:17, 18.

Wakristo wanapojisalimisha kwa tendo tukufu la ubatizo, Yeye huandikisha nadhiri wanayoitoa ya kuwa waaminifu Kwake. Nadhiri hii ni kiapo chao cha uaminifu. Wanabatizwa kwa jina la Baba na la Mwana na la Roho Mtakatifu. Hivyo wanaunganishwa na nguvu kuu tatu za mbinguni. Wanaahidi kuukana ulimwengu na kuzishika sheria za ufalme wa Mungu. Tangu sasa wanapaswa kuenenda katika upya wa maisha. Hawapaswi tena kufuata mapokeo ya wanadamu. Hawapaswi tena kufuata njia za udanganyifu. Wanapaswa kutii kanuni za ufalme wa mbinguni. Wanapaswa kutafuta heshima ya Mungu. Ikiwa watakuwa waaminifu kwa nadhiri yao, watapatiwa neema na nguvu zitakazowawezesha kutimiza haki yote. 'Wote waliompokea, aliwapa uwezo wa kufanyika wana wa Mungu, yaani wale walioliamini jina lake.' Uinjilisti, 307.

Yesu anaonyesha mwisho kupitia mwanzo katika Neno lake, kwa maana Yeye ndiye Neno, naye ndiye Alfa na Omega.

Kuleta pamoja mistari hii saba kunajenga picha ya kina sana ya mchakato wa mawasiliano kati ya Mungu na mwanadamu, pamoja na kweli nyingine nyingi nyeti na muhimu zilizowekwa wazi na kuthibitishwa na washuhuda wa "mistari" mingine. Mistari saba ya unabii inayowakilisha Alfa na Omega. Lakini vipi kuhusu kitabu cha Malaki?

Kitabu cha Malaki ni karipio kali dhidi ya makuhani wasio waaminifu katika Uadventista. Kinaanza kwa utambulisho wa makundi mawili ya waabudu ndani ya Uadventista mwishoni mwa dunia.

Mzigo wa neno la Bwana kwa Israeli kwa mkono wa Malaki. Nimewapenda, asema Bwana. Lakini ninyi mnasema, Umetupenda kwa namna gani? Je, Esau hakuwa ndugu yake Yakobo? asema Bwana; lakini nilimpenda Yakobo. Malaki 1:1, 2.

Malaki anatueleza zaidi kwamba makundi mawili ya waabudu mwisho wa dunia ni makundi mawili ya makuhani.

Na sasa, enyi makuhani, amri hii ni kwa ajili yenu. Ikiwa hamtasikia, na ikiwa hamtaiweka moyoni, ili kulipa jina langu utukufu, asema Bwana wa majeshi, mimi nitatuma laana juu yenu, nami nitalaani baraka zenu; naam, tayari nimezilaani, kwa sababu hamkuiweka moyoni. Malaki 2:1, 2.

Mwanzo wa Malaki unaonyesha kwa mfano ujumbe wa Laodikia na wa Filadelfia kupitia makundi mawili ya makuhani. Makuhani wanaamrisha "kusikia." Yohana anawakilisha makuhani wanaosikia, na kuhani anawakilisha watu wateule wa agano la Mungu. Tayari wamelaaniwa, na watalaaniwa tena ikiwa "hawasikii" na "hawaliweka moyoni" au "hawataliweka moyoni."

Nanyi, kama mawe hai, mnajengwa kuwa nyumba ya kiroho, ukuhani mtakatifu, ili mtoe dhabihu za kiroho, zinazokubalika kwa Mungu kwa njia ya Yesu Kristo. Kwa hiyo pia imeandikwa katika Maandiko, Tazama, naweka Sayuni jiwe kuu la pembeni, teule, lenye thamani; na amwaminiye hatatahayarika. Basi kwenu ninyi mnaoamini, yeye ni wa thamani; bali kwa wasiotii, lile jiwe walilolikataa waashi, hilo limekuwa jiwe kuu la pembeni, na jiwe la kujikwaa, na mwamba wa kuwakwaza; kwa wale wanaojikwaa kwa lile neno, kwa kuwa hawatii; ndilo walilopangiwa pia. Bali ninyi ni kizazi teule, ukuhani wa kifalme, taifa takatifu,

watu wa pekee; ili mtangaze sifa za yeye aliyewaita kutoka gizani hata kuingia katika nuru yake ya ajabu; ninyi mliokuwa zamani si watu, bali sasa ni watu wa Mungu; mliokuwa hamjapata rehema, bali sasa mmeipata rehema. 1 Petro 2:5-10.

Makuhani ni wateule wa Mungu wanaojaribiwa na "jiwe la pembe" katika msingi wa hekalu. Jiwe la pembe ndilo ambalo mawe mengine yote ya msingi hupangwa kulingana nalo, na pia ndilo jiwe linalobeba uzito wa hekalu lote. Jiwe la pembe la Miller lilikuwa "mara saba" za Mambo ya Walawi ishirini na sita. Jiwe la pembe au jiwe walilolikataa wajenzi ni hadithi ya kweli ya ujenzi wa hekalu, ambayo imeelezwa kwa uwazi mahsusi katika maandishi ya Roho ya Unabii. Jambo moja kuhusu jiwe la kwanza lililokataliwa ni kwamba liliwekwa pembeni baada ya kukataliwa, na kuanzia hapo wajenzi wa hekalu walikuwa wakijikwaa mara kwa mara juu ya jiwe la pembe, ambalo lilikuwa limewekwa pembeni ndani ya eneo lao la kazi. Lilikuwa jiwe la kujikwaa.

Katika Malaki Mungu anawaarifu makuhani waovu, pia wajulikanao kama wanawali wapumbavu wa Laodikia, kwamba atawapiga "laana" na kwamba tayari amewapiga "laana". Anawalaani kwa sababu hawataki "kusikia" wala "kuliweka" ujumbe wa Eliya moyoni mwao. Ujumbe wa Eliya hugeuza mioyo ya baba kuwaelekea watoto, na mioyo ya watoto kuwaelekea baba zao. Kugeuzwa kwa mioyo yao kunawakilisha kusikia ujumbe wa Eliya wa baba na watoto, ambao ni kanuni ya wa kwanza na wa mwisho. Kusikia ujumbe wa wa kwanza na wa mwisho hakutoshi; lazima uwekwe moyoni. Kuukubali ujumbe wa Eliya ni kuuweka moyoni mwako. Kama kuhani hataisikia kanuni hiyo, atalaaniwa.

Walijiletea laana wenyewe walipoanza mnamo 1863 mchakato wa kukataa ule ukweli wa kwanza kabisa wa msingi uliogunduliwa na Miller, na hawajafanya lolote ila kuendelea kuukataa hadi leo hii. Lakini ingawa laana inayozidi kuongezeka ilianza mwaka 1863 (maana tayari wamelaaniwa), laana iliyo katika wakati ujao hutokea watakapotapikwa nje ya kinywa cha Bwana wakati wa sheria ya Jumapili. Mwanzo wa kitabu cha Malaki unaonyesha mwisho, kwa maana mwisho unawakilisha onyo la mwisho lililotolewa kwa makuhani wenye hekima na wapumbavu. Wenye hekima na wapumbavu katika Malaki wamewakilishwa kama Esau na Yakobo. Ndugu mkubwa anayewakilisha agano kupitia haki ya mzaliwa wa kwanza, akilinganishwa na ndugu mdogo. Mkubwa akiwa wa kwanza na mdogo akiwa wa mwisho.

Katika Malaki, Esau na Yakobo wote wawili ni Waadventista wa Laodikia, lakini wa mwisho hatimaye alisikia "sauti" ya Bwana, alitubu, na jina lake likabadilishwa kuwa Israeli. Yule mzaliwa wa kwanza hakuisikia. Yakobo alisikia sauti ya Bwana usiku alipoota na kuona malaika wakipanda na kushuka kwenye ngazi, inayomwakilisha Kristo. Yakobo anawakilisha Waadventista wa Laodikia mwishoni mwa dunia ambao hugeuzwa kutoka Walaodikia kuwa Wafiladelfia wanapopitia mistari mitatu ya kwanza ya Ufunuo sura ya kwanza, kama ilivyoonyeshwa na Yohana na ndoto ya Yakobo ya ngazi yenye malaika wakipanda na kushuka. Uzoefu huo unaashiria mwanzo wa uongofu wa Yakobo kuwa Israeli, Mfiladelfia. Mwisho wa simulizi la uongofu wa Yakobo ni aliposhindana na Kristo huko Penueli. Hivyo hadithi ya haki ya mzaliwa wa kwanza ya Yakobo inaanza katika mistari mitatu ya kwanza ya Ufunuo sura ya kwanza wakati kufunguliwa kwa ujumbe wa onyo la mwisho kunapokuwa kukitokea, na inamalizika wakati wa mapigo saba ya mwisho, wakati wa taabu.

Seti zote nne za mwanzo na mwisho, "mstari juu ya mstari", zinaushuhudia ujumbe wa Ufunuo wa Yesu Kristo. Swali ni kama makuhani wapumbavu watasikia au hawatasikia.

Heri anayesoma, na wale wanaosikia maneno ya unabii huu, na kushika mambo yaliyoandikwa humo; kwa maana wakati umekaribia. Ufunuo 1:3.

Makuhani wenye hekima wanaosikia kile ambacho Roho anasema kwa makanisa, wanasikia ujumbe wa Eliya. Miller alikuwa Eliya, na baadhi walisikia, lakini wengine walikataa.

Maelfu waliongozwa kuukumbatia ukweli ulihubiriwa na William Miller, na watumishi wa Mungu waliinuliwa katika roho na nguvu za Eliya kutangaza ujumbe. Kama Yohana, mtangulizi wa Yesu, wale waliouhubiri ujumbe huu mzito walihisi kulazimika kuliweka shoka penye mzizi wa mti, na kuwaita watu wazae matunda yapasayo toba. Ushuhuda wao ulikusudiwa kuamsha na kuathiri kwa nguvu makanisa na kudhihirisha tabia zao halisi. Na onyo hili zito la kukimbia ghadhabu ijayo lilipotolewa, wengi walioungana na makanisa walipokea ujumbe wa uponyaji; waliona kurudi nyuma kwao, nao kwa machozi ya uchungu ya toba na maumivu makuu ya nafsi, wakajinyenyekeza mbele za Mungu. Na Roho wa Mungu alipowatulia juu yao, wakasaidia kupaza mwito, 'Mcheni Mungu, na mpeni utukufu; kwa maana saa ya hukumu yake imekuja.' Maandishi ya Mapema, 233.

Miller aliwakilishwa kwa mfano na wote wawili, Eliya na Yohana Mbatizaji, kwa kuwa Yohana Mbatizaji aliandaa njia kwa ujio wa kwanza wa Kristo na Miller aliandaa njia kwa Kristo kuingia katika Mahali Patakatifu pa Patakatifu katika Hekalu la Mbinguni tarehe 22 Oktoba 1844. Malaki anabainisha moja kwa moja kazi ya Yohana na Miller.

Tazama, nitamtuma mjumbe wangu, naye ataandaa njia mbele yangu; na Bwana, ambaye mnamtufuta, atakuja ghafula katika hekalu lake, yaani mjumbe wa agano, ambaye mnapendezwa naye; tazama, atakuja, asema Bwana wa majeshi. Lakini ni nani atakayestahimili siku ya kuja kwake? Nani atasimama atakapoonekana? Maana yeye ni kama moto wa msafishaji, na kama sabuni ya wafua nguo; naye ataketi kama msafishaji na mtakasaji wa fedha; naye atawatakasa wana wa Lawi, na kuwasafisha kama dhahabu na fedha, ili watoe kwa Bwana sadaka kwa haki. Ndipo sadaka ya Yuda na Yerusalemu itampendeza Bwana, kama katika siku za kale, na kama katika miaka ya zamani. Nami nitakuja karibu nanyi kwa hukumu; nami nitakuwa shahidi mwepesi juu ya wachawi, na juu ya wazinzi, na juu ya waapao kwa uongo, na juu ya wanaomdhulumu mfanyakazi katika ujira wake, na wajane na yatima, na wanaomnyang'anya mgeni haki yake, wala hawaniogopi mimi, asema Bwana wa majeshi. Kwa maana mimi ni Bwana, sibatiliki; kwa hiyo ninyi wana wa Yakobo hamkuangamizwa. Malaki 3:1-6.

Akiwa 'mlinzi' wa historia yake, kazi ya Miller iliwakilisha kuinua misingi ya hekalu. Kazi yake ya mwanzoni lazima iwe kielelezo cha kazi inayowakilisha ukamilishaji wa hekalu. Kazi hiyo ya mwisho inahitaji mlinzi mwingine atoe baragumu sauti ya kutambulikana. Miller na ujumbe wa malaika wa kwanza walitangaza kufunguliwa kwa hukumu, na mlinzi ambaye Miller anamwakilisha kwa mfano mwishoni mwa harakati ya Waadventista atatangaza kufungwa kwa hukumu.

Katika Malaki Bwana anaahidi kuleta hukumu "juu ya wachawi, na juu ya wazinzi, na juu ya waapao kwa uongo, na juu ya wawaoneao vibarua katika ujira wao, na wajane, na mayatima, na wanaomnyima mgeni haki yake, wala hawaniogopi mimi." Wanaotajwa hapa ni wale "wasioogopa" "Bwana wa majeshi." William Miller ni mjumbe wa malaika wa kwanza anayewaita wanadamu "kumcha Mungu." Kukataa misingi ni kukataa kumcha Mungu.

Kwa maana, tazama, siku inakuja itakayowaka kama tanuru; na wote wenye kiburi, naam, wote watendao uovu, watakuwa kama makapi; na siku hiyo inayokuja itawaunguza kabisa, asema Bwana wa majeshi, hata haitawaachia mzizi wala tawi. Lakini kwenu ninyi mnaoliogopa jina langu Jua la haki litachomoza, na uponyaji katika mbawa zake; nanyi mtatoka, na mtakua kama ndama wa zizi. Nanyi mtawakanyaga waovu; maana watakuwa majivu chini ya nyayo za miguu yenu siku ile nitakayofanya hivi, asema Bwana wa majeshi. Kumbukeni sheria ya Musa mtumishi wangu, niliyomwamuru huko Horebu kwa ajili ya Israeli wote, pamoja na amri na hukumu. Tazama, nitawapelekea nabii Eliya kabla ya kuja kwa siku kuu na ya kutisha ya Bwana; naye atageuza mioyo ya baba kuwaelekea watoto wao, na mioyo ya watoto kuwaelekea baba zao, nisije nikaipiga nchi kwa laana. Malaki 4:1-6.

- Mwanzo wa Biblia (Mwanzo) na mwisho wa Biblia (Ufunuo).
- Mwanzo wa Agano la Kale (Mwanzo) na mwisho wa Agano la Kale (Malaki).
- Mwanzo wa Agano Jipya (Mathayo) na mwisho wa Agano Jipya (tena Ufunuo).
- Mwanzo wa ushuhuda wa Yohana (Injili ya Yohana) na mwisho wa ushuhuda wa Yohana (tena Ufunuo).
- Mwanzo wa Malaki na mwisho wa Malaki.
- Mwanzo wa Injili ya Mathayo na mwisho wa Injili ya Mathayo.
- Mwanzo wa Injili ya Yohana na mwisho wa Injili ya Yohana.
- Mwanzo wa injili nne na mwisho wa injili nne.

Tunapoondoa vipande vya mwanzo au mwisho vya kinabii vilivyorejelewa zaidi ya mara moja, hubakia mistari minane ya kinabii ambayo yanapaswa kuletwa pamoja na kuwekwa juu ya aya tatu za kwanza za Ufunuo. Vipi kuhusu mwisho wa Mwanzo?

Mwanzo sura ya hamsini inaisha kwa kifo cha Yusufu.

Basi Yusufu akafa, mwenye umri wa miaka mia na kumi; wakamwika, akatiwa katika sanduku huko Misri. Mwanzo 50:26.

Sura ya arobaini na nane inabainisha kifo cha Yakobo. Kifo cha Yakobo kikiwa cha kwanza katika sura ya arobaini na nane, na kupelekea kifo cha Yusufu katika mistari ya mwisho ya sura ya hamsini, huweka sahihi ya Alfa na Omega juu ya sura tatu za mwisho za Mwanzo kama mwisho wa kitabu cha Mwanzo.

Vifo vile viwili vinatumika kama ishara za mwanzo na mwisho wa utumwa wa Waisraeli nchini Misri. Mwanzoni, mwili wa Yakobo ulirudishwa ili azikwe pamoja na baba zake, na Musa alipotoka Misri, alileta mwili wa Yusufu ili azikwe katika mahali pa maziko ya baba zake.

Na Musa akachukua mifupa ya Yusufu pamoja naye; maana alikuwa amewaapisha sana wana wa Israeli, akisema, Hakika Mungu atawatembelea; nanyi mtachukua mifupa yangu kutoka hapa pamoja nanyi. Kutoka 13:19.

Mwisho wa kitabu cha Mwanzo ni sura zake tatu za mwisho. Katika sura ya arobaini na nane Yakobo (Israeli) anawapa baraka wanawe kumi na wawili ambazo zinatambuliwa moja kwa moja kuwa unabii kuhusu yatakayowapata hayo makabila kumi na mawili katika "siku za mwisho" za hukumu ya uchunguzi.

Yakobo akawaita wanawe, akasema, Jikusanyeni, ili niwaambie yatakayowapata siku za mwisho. Jikusanyeni, mkasikie, enyi wana wa Yakobo; msikilizeni Israeli, baba yenu. Mwanzo 49:1, 2.

Katika "siku za mwisho" za hukumu ya upelelezi Bwana anaahidi kuwakusanya wanawe kumi na wawili, ambao wanawakilishwa kama mia na arobaini na nne elfu katika kitabu cha Ufunuo. Hawa ndio anaowakilisha Yohana katika kitabu cha Ufunuo. Hukusanywa kwa wito kutoka kwa Yakobo, wito kutoka katika mwanzo wa historia yao, ambao wanaambiwa "kusikia," na "kutilia sikio." Katika siku za mwisho, wale waliowakilishwa kwa mfano na wana wa Yakobo "husikia" ujumbe na "hutilia sikio," au kama Yohana asemavyo "huyashika" mambo yaliyoandikwa humo. Ni wito kutoka kwa baba kwenda kwa watoto, ni ujumbe wa Eliya. Wale walioitwa huitwa "wana wa Yakobo," na pia "wasikilize Israeli" baba yao.

Esau na Yakobo katika Malaki wanawakilisha wanawali wenye busara na wapumbavu. Mwito unatoka kwa baba yao Yakobo na baba yao Israeli, ukibainisha kwamba wakati mwito wa mwisho unapotolewa kila mtu ni Mwadventista wa Laodikia, na uchaguzi unawekwa mikononi mwao wenyewe kuwa mwana wa Yakobo mdanganyifu au wa Israeli mshindi. Kinachowawezesha kufanya uchaguzi ni nguvu ya uumbaji iliyo ndani ya ujumbe. Ikiwa ujumbe unasomwa, unasikiwa na kuhifadhiwa, basi kwa ile ile nguvu ya uumbaji iliyoyaleta vitu vyote kuwepo, kila mmoja wao atabadilishwa awe mwana wa Israeli. Kukataa kusikia ni kubaki na uzoefu wa Yakobo, mdanganyifu.

Wito wa kukusanyika wa Yakobo, ambao pia ni wito wa kukusanyika wa ujumbe uliofunuliwa katika Ufunuo, ni ishara muhimu ya kuelewa. "Mara saba" za Mambo ya Walawi ishirini na sita zinafundisha kwamba hakuna kukusanyika, isipokuwa kwanza kuwe na kutawanyika. Elfu mia moja arobaini na nne ni wale waliotawanywa kabla ya mwito huo. Ukweli huu umeonyeshwa mara kwa mara katika Biblia.

Lisikieni neno la Bwana, enyi mataifa, na litangazeni katika visiwa vya mbali, na semeni, Yeye aliyemtawanya Israeli atamkusanya, na atamlinda, kama mchungaji alindavyo kundi lake. Yereemia 31:10.

Agano linalofanywa upya pamoja na wale laki moja na arobaini na nne elfu linajumuisha ahadi kwamba Mungu ataandika sheria yake mioyoni mwetu. Lakini wale ambao Bwana amewatendea tendo hili la uumbaji walikuwa wametawanywa hapo awali.

Tena neno la Bwana likanijia, kusema, Mwana wa adamu, ndugu zako, naam, ndugu zako, watu wa jamaa yako, na nyumba yote ya Israeli, hao ndio ambao wakaaji wa Yerusalemu wamewaambia, 'Jitengeni mbali na Bwana; nchi hii imetolewa kwetu kuwa milki.' Kwa hiyo sema, Hivi asema Bwana MUNGU; Ijapokuwa nimewatupa mbali miongoni mwa mataifa, na ijapokuwa nimewatawanya katika nchi, bado nitakuwa kwao kwa muda kidogo kuwa mahali patakatifu katika nchi watakazolingia. Kwa hiyo sema, Hivi asema Bwana MUNGU; Nitawakusanya ninyi kutoka kwa watu, na nitawakusanya kutoka katika nchi mlizotawanywa, nami nitawapa nchi ya Israeli. Nao watakuja huko, nao wataondoa kutoka humo vitu vyote vya kuchukiza na machukizo yake yote. Nami nitawapa moyo mmoja, nami nitatia roho mpya ndani yenu; nami nitaondoa moyo wa jiwe katika mwili wao, nami nitawapa moyo wa nyama. Ezekieli 11:14-19.

Kuna mengi ya kusemwa kuhusu kukusanywa kwa wale mia moja arobaini na nne elfu kuhusiana na 'kutawanywa,' lakini kwanza tunahitaji kuunganisha tathmini ya sahihi ya Alfa na Omega katika rejea hizi tisa tunazozizingatia.

Makundi mawili yamewakilishwa katika sura tatu za mwisho za Mwanzo. Kundi la waasi na kundi la wenye hekima. Makundi yote mawili yanasikia sauti isemayo, "Hii ndiyo njia, enendeni ndani yake," lakini kundi moja lilikataa kusikiliza sauti ya baragumu na kutembea katika njia za kale. Kundi la waasi katika Mwanzo sura ya arobaini na nane hadi hamsini linawakilishwa na kabila la kumi na tatu.

Mwanzoni mwa Israeli ya kale kulikuwa na makabila kumi na tatu, na mwanzoni mwa Israeli ya kisasa kulikuwa na wanafunzi kumi na tatu. Yule mwanafunzi mmoja anayetofautishwa na wanafunzi wengine kumi na wawili, (kama vile Efraimu alivyotofautishwa na makabila mengine), wote wawili ni alama za uasi. Dada White anamtaja Yuda moja kwa moja kama bikira mpumbavu.

Kumekuwapo na daima kutakuwepo magugu miongoni mwa ngano, wanawali wajinga pamoja na wenye busara, wale wasio na mafuta katika vyombo vyao pamoja na taa zao. Kulikuwa na Yuda mwenye tamaa katika kanisa alilolanzisha Kristo duniani, na kutakuwa na watu kama Yuda kanisani katika kila hatua ya historia yake. Signs of the Times, Oktoba 23, 1879.

Yuda Iskariote alikuwa bikira mpumbavu; alikuwa gugu, na ikiwa alikuwa bikira mpumbavu, basi pia alikuwa Mlaodikia.

Hali ya Kanisa inayowakilishwa na wanawali wapumbavu, pia huzungumziwa kama hali ya Laodikia. Review and Herald, Agosti 19, 1890.

Wana wawili wa Yusuifu wote wawili walipokea baraka kutoka kwa Yakobo katika sura ya arobaini na nane ya Mwanzo, na kuanzia hapo walihesabiwa kama "makabila nusu." Wawe makabila nusu au la, bado walikuwa makabila. Yuda Iskariote alibadilishwa na Matia ili kujaza nafasi ya kumi na mbili ambayo hapo awali ilishikiliwa na Yuda Iskariote. Yuda alikuwa mwanafunzi, na kwa maana hii, kulikuwa na wanafunzi kumi na watatu mwishoni mwa Israeli ya kale, kama vile kulivyokuwa na makabila kumi na tatu mwanzoni.

Mwana wa Yosefu, Efraimu (kabila la kumi na tatu), akawa ishara ya uasi wakati makabila kumi ya kaskazini yalipoungana kumwunga mkono Yeroboamu na kukigawa ufalme katika makabila kumi ya kaskazini na mawili ya kusini. Kwa nini namtambua Efraimu mwana wa Yosefu kama ishara ya uasi badala ya ndugu yake Manase? Uasi unaohusishwa na Efraimu unaanza katika sura ya arobaini na nane, kabla ya Yakobo kuwabariki wanawe kumi na wawili. Katika sura ya arobaini na nane Yakobo kwanza anawabariki wana wawili wa Yosefu. Kwa kuwa Manase alikuwa mzaliwa wa kwanza, Yosefu alitarajia kwamba baraka ya kwanza juu ya wanawe iende kwa Manase, naye Yosefu alimpinga Yakobo kwa kumchagua Efraimu.

Mwanzo wa Efraimu kama mwakilishi wa wateule wa Mungu unabeba ushuhuda wa uasi, na mwisho wa Efraimu ni kutawanywa kwa “mara saba” kulikotajwa katika Mambo ya Walawi sura ya ishirini na sita, kuanzia 723 KK hadi 1798. Mnamo 723 KK, makabila kumi ya kaskazini, ufalme wa Efraimu (unaofahamika pia kama Israeli), ulipokea jeraha la mauti kama ufalme katika unabii wa Biblia. Jeraha hilo la mauti lilianzisha unabii wa wakati ambao ulihitimishwa kwa mamlaka ya kipapa na ufalme wake kupokea jeraha la mauti mwaka 1798. Jeraha la mauti la mamlaka ya kipapa mwaka 1798 linaashiria anguko la mwisho la Babeli, wakati mfalme wa kaskazini atakapofikia kikomo chake bila yeyote wa kumsaidia, katika Danieli sura ya kumi na moja, mstari wa arobaini na tano. Uasi na anguko la Babeli katika siku za mwisho liliashiriwa na uasi na anguko la mamlaka ya kipapa mwaka 1798, ambalo, kwa upande wake, liliashiriwa na uasi na anguko la ufalme wa Efraimu (Israeli) mwaka 723 KK, ambalo liliashiriwa na uasi wa Yusufu dhidi ya msukumo wa kinabii wa baba yake kama ilivyobainishwa mwishoni mwa kitabu cha Mwanzo.

Uasi ambao Efraimu ni ishara yake ulianza na uasi wa baba yake (Yusufu) dhidi ya baba yake (Yakobo). Hatimaye unaongoza kwenye uasi wa makabila kumi ya kaskazini, ambao unasababisha “kutawanywa kunakowakilishwa” kama “mara saba” katika Mambo ya Walawi ishirini na sita. Kipindi ambacho ufalme wa kaskazini ulitawanywa kimegawanywa katika vipindi viwili. Kimoja kikimalizika mwaka 538, na kipindi kinachofuata kikimalizika 1798, vyote vikiashiria ujumbe unaofunguliwa muda mfupi kabla ya mlango wa rehema kufungwa katika kitabu cha Ufunuo. Ujumbe huo unabainisha anguko la mwisho la Babeli. Kila alama ya njia katika historia ya kinabii ya Efraimu inaonesha uasi. Kama ilivyo uasi wa mwanafunzi wa kumi na tatu, Yuda Iskariote. Hivi ni mashahidi wawili wanaobainisha nambari kumi na tatu kuwa ishara ya uasi. Lakini hakuna mojawapo ya kweli hizi takatifu zinazoweza kutambuliwa ikiwa mtu hasimami juu ya misingi ya Uadventista iliyojengwa juu ya kweli ya kwanza ambayo Miller aligundua, na kweli ya kwanza iliyotupiliwa mbali na Uadventista.

Mwisho wa kitabu cha Mwanzo unalingana na mistari mingine yote ambayo tumekuwa tukiyazingatia. Kwa muhtasari:

Hapo mwanzo utatu wa mbinguni wa Baba, Mwana na Roho Mtakatifu ulishuhudia uumbaji wa mbingu na nchi uliotimizwa na Mwana, ambaye pia ni Neno. Neno likawa njia ya mawasiliano kutoka kwa Baba hadi kwa wanadamu, na Neno ndilo njia ya pekee kwa wanadamu kuwasiliana na Baba. Ujumbe wa Baba ulitolewa na Mwana kwa malaika Gabrieli, ambaye alimchukua nafasi ya Lusifa (mbeba nuru) baada ya uasi wa Lusifa mbinguni. Gabrieli hupokea nuru, au ujumbe, na

kuufikisha kwa nabii, ambaye ni kiumbe mtakatifu aliyeumbwa aliyepewa jukumu la kupitisha ujumbe kutoka kwa Baba kwa familia ya viumbe walioanguka. Ujumbe uliotolewa kwa nabii huandikwa kisha kuwasilishwa kwa wanadamu. Katika kila hatua ya mchakato wa mawasiliano ujumbe huo ni mtakatifu, na kwa sababu hii manabii, ambao ni wanadamu walioanguka, wanapaswa kuwa watakatifu. Wakati ambapo ujumbe mtakatifu unakabidhiwa mikononi mwa ubinadamu ulioanguka, ubinadamu una uwezekano wa kushughulikia ujumbe mtakatifu kwa mikono isiyotakaswa. Hivyo, nuru ya ujumbe mtakatifu huzalisha nuru na giza vyote viwili. Ujumbe unapokelewa na wale wa familia ya mwanadamu aliyeanguka, unakuwa na ile ile nguvu ya uumbaji iliyoumba vitu vyote, ambayo ndiyo nguvu inayomhesabia haki kiumbe huyo. Mwanzo wa mchakato wa mawasiliano unaonyesha mwisho wa mchakato wa mawasiliano. Kwa hiyo, ikiwa ujumbe unasikilizwa, unasomwa na kuhifadhiwa, ujumbe huo unauumba upya ubinadamu ulioanguka katika mfano wa Mwana.

Heri anayesoma, na wale wanaosikia maneno ya unabii huu, na kushika mambo yaliyoandikwa humo; kwa maana wakati umekaribia. Ufunuo 1:3.

Yohana anaonyesha wanadamu walioanguka katika “siku za mwisho” za hukumu ya uchunguzi, wanaosikia sauti iliyo nyuma yao na kugeuka ili kupokea ujumbe unaowaelekeza kwenye zamani. Wale wanaoupokea na kuufanya ujumbe huo si sehemu ya maisha yao tu, bali ndio maisha yao pekee, wanahesabiwa haki papo hapo. Kuhesabiwa haki ni kutakaswa. Wale wanaosoma na kusikia ujumbe uliotumwa kutoka kwa Baba, wanapoukubali ujumbe huo na kutakaswa, ni kupitia nguvu ya uumbaji iliyo ndani ya ujumbe huo. Nguvu hiyo ya uumbaji hutimiza kazi ya kuwahesabia haki wanadamu, wakati wanadamu wanapoamini kama alivyoamini Ibrahimu. Ujumbe unawaagiza wageuke na kusikiliza sauti iliyo nyuma yao, inayowaongoza kwenye njia za kale, ambazo ndizo kweli za msingi. Ujumbe unawaongoza kwenye kweli yote, na wanapotembea katika njia za kale, wanatembea katika njia ya waliohesabiwa haki.

Lakini njia ya wenye haki ni kama nuru ing’aa, inayozidi kung’aa hata siku iwe kamilifu. Njia ya waovu ni kama giza; hawajui wanachojikwaa. Mwanangu, sikiliza maneno yangu; tega sikio lako kwa kauli zangu. Yasitoke machoni pako; uyahifadhi katikati ya moyo wako. Maana hayo ni uzima kwa wale waipatao, na afya kwa miili yao yote. Linda moyo wako kwa bidii yote; maana kutoka humo hutoka chemchemi za uzima. Uondoe kinywa kipotovu mbali nawe, na weka mbali nawe midomo ya upotovu. Macho yako yatazame mbele kwa unyoo, na kope zako ziangalie sawasawa mbele yako. Tafakari njia ya miguu yako, na njia zako zote ziwe thabiti. Usigeuke kulia wala kushoto; uondoe mguu wako katika uovu. Mithali 4:18-27.

Wale wanaohesabiwa haki kwa ujumbe uliowasilishwa wanatembea katika njia inayowakilisha mwanga unaozidi kung’aa, lakini mwanga huo huo hufanya njia ya waovu kuwa yenye giza zaidi vivyo hivyo. Mwanga hutengana na giza. Nguvu ya uumbaji iliyotoa amri ya kuwe na mwanga hapo mwanzo hutoa athari ile ile juu ya wanadamu mwishoni kama mwanga ulivyofanya mwanzoni. Kundi linalokataa kusikia sauti iliyo nyuma, na hivyo kuchagua kutembea katika njia iliyo gizani, “hujikwaa” katika Neno lake, kwa maana hujikwaa juu ya jiwe la msingi, jiwe la kale lililojaribiwa. Sauti ni Alfa na Omega, na wale wanaohesabiwa haki wanaposikia maneno hayo na kuyaelekeza mioyo yao kwa maneno hayo huyatunza maneno hayo katikati ya mioyo yao, kwa

maana Alfa na Omega hugeuza mioyo yao kwa mababa, (zamani) na mioyo ya hao mababa huuelekeza mwisho.

Njia ya wenye haki ni unyofu; wewe, uliye mnyofu mno, waipima njia ya wenye haki. Naam, katika njia ya hukumu zako, Ee Bwana, tumekungoja; tamaa ya nafsi yetu ni kwa jina lako na kwa kukukumbuka. Kwa nafsi yangu nimekutamani usiku; naam, kwa roho yangu iliyo ndani yangu nitakutafuta mapema; kwa kuwa hukumu zako zinapokuwa duniani, wakaaji wa ulimwengu hujifunza haki. Isaya 26:7-9.

Mungu hupima, au anahukumu, wale wanaotembea katika njia ya wenye haki, naye hufanya hivyo katika "siku za mwisho" wakati hukumu Zake ziko katika nchi. Wenye haki ni wale waliomngoja Bwana kwa kutimiza kipindi cha kusubiri katika mfano wa wanawali kumi. Tamaa ya wale wanaotembea katika njia ya maarifa yanayoongezeka ni kupata uelewa mkubwa na mkubwa zaidi wa jina la Mungu, yaani tabia Yake. Wale waliomngoja Bwana wao ndio wanaotangaza ujumbe wa onyo la mwisho, kwa maana hao ndio wanaotangaza Kilio cha Usiku wa Manane, ambacho bila shaka ni ujumbe wa kwanza wa ndani wa Ufunuo kumi na nane unaofuatwa na ujumbe wa pili, wa nje.

Na baada ya mambo haya nikamwona malaika mwingine akishuka kutoka mbinguni, akiwa na mamlaka kuu; na nchi ikaangaziwa kwa utukufu wake. Akalia kwa sauti kuu kwa nguvu nyingi, akisema, Babeli ile kuu imeanguka, imeanguka, nayo imekuwa makao ya mashetani, na ngome ya kila roho chafu, na kizimba cha kila ndege mchafu na achukiwaye. Kwa maana mataifa yote wamekunywa divai ya ghadhabu ya uasherati wake, na wafalme wa nchi wamefanya uasherati pamoja naye, na wafanyabiashara wa nchi wametajirika kwa wingi wa anasa zake. Nikasikia sauti nyingine kutoka mbinguni ikisema, Tokeni kwake, enyi watu wangu, msishiriki dhambi zake, wala msipokee mapigo yake. Ufunuo 18:1-4.

Wakati malaika wa Ufunuo kumi na nane alishuka tarehe 11 Septemba 2001, Kanisa la Waadventista Wasabato lilikataa mwito wake wa mwisho wa kurudi kwenye njia za kale. Kisha liliacha kuwa pembe ya Uprotestanti wa kweli nchini Marekani. Wakati huo mchakato wa kujaribiwa ulianza kwa wale waliochagua kuchukua ujumbe wa sauti hiyo yenye nguvu na kuula, kama ilivyoonyeshwa kwa mfano na Yohana wakati malaika wa Ufunuo kumi alishuka mwanzoni mwa Uadventista tarehe 11 Agosti 1840. Taifa la kiroho ambalo lilikuwa limechukua vazi la Uprotestanti wa kweli wakati ujumbe wa malaika wa kwanza ulikataliwa, kisha likafuata nyayo za Uprotestanti uliopotoka mwanzoni mwa Uadventista.

Pembe ya Uprotestanti wa kweli kisha ilipewa wale walioukubali ujumbe uliokuwa katika kitabu kidogo kilichokuwa mkononi mwa malaika katika Ufunuo kumi. Mchakato wa kujaribiwa mwanzoni mwa Uadventista kuanzia 1840 hadi 1844 unawakilisha mchakato wa kujaribiwa mwishoni mwa Uadventista kuanzia Septemba 11, 2001 hadi sheria ya Jumapili nchini Marekani. Historia ya kwanza ya 1840 hadi 1844, na mchakato wa kujaribiwa ulioanza Septemba 11, 2001, huashiria mpito wa enzi kutoka kwa kundi la waumini la awali lililoshikilia joho la Uprotestanti, kwenda kwa kundi jipya la waumini linalochukua joho la Uprotestanti wa kweli.

La muhimu zaidi katika kutafakari kwetu kuhusu njia ya wenye kuhesabiwa haki ni kwamba ndani ya historia hiyo kuna hali ya kukata tamaa inayoashiria mwanzo wa wakati wa kukawia. Waaminifu humsubiri Bwana wao katika wakati huo, ambao unamalizika kwa kufunuliwa kwa ujumbe wa Kilio cha Usiku wa Manane. Mchakato huo wa kujaribiwa mwanzoni mwa Uadventista ulikoma pale ujumbe wa Kilio cha Usiku wa Manane ulipokamilika mnamo Oktoba 22, 1844. Mchakato wa kujaribiwa mwishoni unakamilika kwa wale wanaowakilishwa na Yohana wakati wa sheria ya Jumapili nchini Marekani. Ujumbe wa Kilio cha Usiku wa Manane mwishoni utahitimishwa sawasawa kama mwanzoni, na mwanzoni mwa Uadventista ujumbe wa Kilio cha Usiku wa Manane ulifunuliwa kabla ya kukamilika kwa mchakato wa kujaribiwa. Ujumbe wa Kilio cha Usiku wa Manane mwanzoni sasa unafunuliwa mwishoni.

Wanawali wenye hekima waliohesabiwa haki wanaingia katika agano na Mungu, wakati wanawali waovu na wapumbavu wanaingia katika agano la mauti.

Aliwaambia, Hiki ndicho pumziko mnaweza kumpumzisha mchovu; na hiki ndicho burudisho; lakini hawakutaka kusikia. Lakini neno la Bwana likawa kwao agizo juu ya agizo, agizo juu ya agizo; mstari juu ya mstari, mstari juu ya mstari; hapa kidogo, na pale kidogo; ili waende, wakaanguka nyuma, wakavunjika, wakategwa, na kunaswa, na kukamatwa. Kwa hiyo sikieni neno la Bwana, enyi wenye dhihaka, mnatawala watu hawa walioko Yerusalemu. Kwa sababu mmesema, Tumefanya agano na mauti, na tumefanya mapatano na kuzimu; pigo linalofurika litakapopita, halitatumfika; kwa maana tumefanya uongo kuwa kimbilio letu, na chini ya udanganyifu tumejificha; Kwa hiyo Bwana MUNGU asema hivi, Tazama, naweka katika Sayuni jiwe la msingi, jiwe lililolaribiwa, jiwe la pembeni lenye thamani, msingi ulio imara; yeye aaminiye hatatahayarika. Isaya 28:12-16.

Waliohesabiwa haki wanapeleka ujumbe mtakatifu wa Kilio cha Usiku wa Manane kwa kanisa, kisha wanatangaza ujumbe wa sauti ya pili huku wakiwaita wanadamu watoke Babeli.

Hivyo, katika kazi ya mwisho ya kuionya dunia, miito miwili tofauti inatolewa kwa makanisa. Ujumbe wa malaika wa pili ni, “Babeli ameanguka, ameanguka, ule mji mkuu, kwa sababu amewanywesha mataifa yote divai ya ghadhabu ya uasherati wake.” Na katika kilio kikuu cha ujumbe wa malaika wa tatu sauti inasikika kutoka mbinguni ikisema, “Tokeni kwake, watu wangu, msishiriki dhambi zake, wala msipokee mapigo yake. Kwa maana dhambi zake zimefika hata mbinguni, na Mungu amekumbuka maovu yake.” Review and Herald, Desemba 6, 1892.

Wale wanaotoka Babeli na kujiunga na wale wanaotembea katika njia ya wenye haki wanakubaliwa katika zizi kupitia maji ya ubatizo yanayowakilishwa na jina la watatu wa mbinguni. Waliohesabiwa haki, iwe ni wale wanaosikia sasa ujumbe uliotolewa kwa Yohana kule Patmo, au wale ambao baadaye wanaitwa watoke Babeli—wote wanahesabiwa haki kwa kumpokea Roho Mtakatifu. Mchanganyiko huo wa uungu wa Roho Mtakatifu na ubinadamu wa mwanadamu ulitekelezwa, kama ulivyoonyeshwa kwa mfano wakati Kristo alipotwaa asili ya kibinadamu. Wale elfu mia moja arobaini na nne waliwakilishwa na mashahidi wawili, yaani, wana kumi na wawili wa Yakobo na wanafunzi kumi na wawili. Waovu wanawakilishwa na kabila la kumi na tatu na mwanafunzi wa kumi na tatu. Hizo “kumi na tatu” zote katika mifano yote

miwili ziliitwa ziwe makuhani wa Mungu, na wale wanaokataa mwito huo wanawakilishwa na Esau, ilhali ndugu yake mdogo Yakobo anawakilisha wale wanaokubali mwito huo. Esau na Yakobo wote wawili wanawakilisha Waadventista Wasabato wa Laodikia mwishoni mwa dunia. Darasa moja linakubali ujumbe mtakatifu uliowasilishwa kupitia maandiko ya nabii na hubadilishwa kuwa Israeli, ilhali Esau anabaki na jina lake.

Bila shaka kuna mengi zaidi katika mistari hii tisa ya Alfa na Omega, kwa maana hili lilikuwa tu muhtasari mfupi wa mwanzo na mwisho katika Neno la Mungu.

Mistari tisa ya historia, inayowakilisha historia za kinabii kuanzia uumbaji hadi Kurudi kwa Pili. Mistari hii tisa ya kinabii ya mwanzo na mwisho imeunganishwa moja kwa moja na mistari mitatu ya kwanza ya Ufunuo sura ya tatu. Mistari hiyo mitatu inaonyesha kwamba Ufunuo wa Yesu Kristo, ambao unaondolewa muhuri muda mfupi kabla ya kufungwa kwa wakati wa rehema, ni udhihirisho wa nguvu ya uumbaji ya Mungu. Ni nguvu gani nyingine ingeweza kuunda ushuhuda tata uliosokotwa kwa namna hii kutoka kwa mashahidi mbalimbali, waliotoa ushuhuda wao kuanzia wakati wa Musa hadi wakati wa Yohana wa Ufunuo?

Vua viatu vyako, kwa maana hapa ni ardhi takatifu.